

A Fővárosi Ítéltábla a Gulyás Balázs Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Gulyás Balázs ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, az Isépy Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Mydloné dr. Isépy Eszter ügyvéd) által képviselt alperes neve alperes ellen hagyatéki hitelezői igény iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2015. június 16. napján meghozott 21.P.27.249/2010/60. számú ítélete ellen a felperes részéről 61. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti. Fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja, az alperes kamatfizetési kötelezettségét 4.033.926 (Négymillió-harminchárromezer-kilencszázhuszonhat) forint után 2000. június 1-től 2001. december 31-ig évi 20%-ra, 2002. január 1-től 2004. április 30-ig évi 11%-ra, 2004. május 1-től 2013. június 30-ig a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes, 2013. július 1-től a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű, 109.400 (Százkilencezer-négyszáz) forint után 2009. július 30-tól 2013. június 30-ig a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes, 2013. július 1-től a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű, 101.000 (Százegyezer) forint után 2010. március 18-tól 2013. június 30-ig a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes, 2013. július 1-től a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatára felemeli.

Egyebekben az ítélet fellebbezéssel érintett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 110.490 (Száztízezer-négyszázkilencven) forint másodfokú perköltséget, továbbá fizessen meg meg az államnak - a Nemzeti Adó- és Vámhivatal külön felhívására - 278.300 (Kétszázhetvennyolcezer-háromszáz) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

1991. április 1-jén a felperes állagörökösként, szülei: **I.Gy.** és **I.Gy.-né** haszonélvezeti örökösként öröklési szerződést kötöttek dr. **S.J.-né** örökhagyóval. A szerződésben rögzítették, hogy az örökhagyó tulajdonát képezi a **b.-i H.** tér 1. szám alatti 94 m² nagyságú öröklakás a közös tulajdonból hozzátartozó 248/10.000 illetőséggel. Az örökhagyónak gyermeke nincs, özvegyen él, csekély nyugdíjjal rendelkezik, jelenlegi nyugdíja 8.576 forint. Csekély nyugdíjából a lakás fenntartási költségeit és az azzal járó egyéb kiadásokat fedezni nem tudja, ezért arra az elhatározásra jutott, hogy a szerződéssel a nevezett örökösöknek biztosítja a szerződésben megjelölt öröklakást. Az örökösök vállalták, hogy az örökhagyónak megfizetnek egy összegben 225.000 forintot, továbbá holtá napjáig minden hónap 10. napjáig esedékesen megfizetik mindenkori nyugdíjának fele összegét. Az örökhagyó haláláig a lakásban ingyenesen jogosult lakni, ő fizeti a lakás fűtésével, világításával felmerült költséget és az általa használt telefon díját is. A felek a szerződésben rögzítették, hogy az átadott szakértői véleményekből az örökösök tudomással bírnak az öröklakás, illetve a társasház jelenlegi állapotáról, mellyel kapcsolatban felmerülő mindennemű költséget és kötelezettséget a 4. pont szerinti költségek kivételével magukra vállalják és fizetik, továbbá az örökhagyó temetéséről halála esetén gondoskodnak.

Dr. **S.J.-né** 2000. május 26. napján írásbeli magánvégrendeletet készített, melyben úgy rendelkezett, hogy halála esetén minden fellelhető ingó vagyonát **M.K.-né** örökölje.

2006. március 16. napján a felperes édesapja, **I.Gy.** elhunyt. Hagyatékát az eljáró közjegyző a törvényes öröklés rendje szerint, egymás közt egyenlő arányban a felperesnek és testvérének, **I.J.-nek** adta át.

Dr. **S.J.-né** (továbbiakban: örökhagyó) 2009. július 25-én özvegy családi állapotban leszármazó hátrahagyása nélkül elhunyt. A hagyatéki eljárásban a felperes az öröklési szerződéssel lekötött ingatlan részére történő átadását kérte, édesanyja **I.Gy.-né** az öröklési szerződésben javára kikötött haszonélvezeti jogra nem tartott igényt. Ismert rokon hiányában az örökhagyó törvényes örököse a alperes neve, akinek képviselője az öröklési szerződés érvényességét vitatta, az örökhagyó 2000. május 26-án kelt írásbeli magánvégrendeletét érvényesnek fogadta el. Az eljáró közjegyző az örökhagyó leltárba vett hagyatékából a **b.-i H.** tér 1. I/1. szám alatti ingatlant szerződéses öröklés jogcímén a felperesnek, míg az ingó hagyatékot végrendeleti öröklés jogcímén **M.K.-né**nek adta át. A alperes neve a hagyatékátadó végzés felperesre vonatkozó rendelkezése ellen fellebbezést terjesztett elő. A másodfokú bíróság a hagyatékátadó végzés fellebbezett részében megváltoztatva a **b.-i H.** 1. I/1. szám alatti lakásingatlant ideiglenes hatállyal a alperes nevének adta át azzal, hogy a felperes figyelembe nem vett igényét perben érvényesítheti.

A felperes módosított keresetében elsődlegesen hagyatéki hitelezői igény megtérítéseként, másodlagosan eredeti állapot helyreállításaként az alperest 9.247.116 forint és ebből 7.596.716 forint után 2000. június 1-től, 109.400 forint után 2009. július 30-tól, 101.000 forint után 2010. március 18-tól járó Ptk. 301. § (1) bekezdése szerinti késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni azzal, hogy az alperes tartozásaiért a **b.-i H.** tér 1. I/1. szám alatti ingatlannal, illetve annak hasznaival felel. A

kereset ténybeli alapja szerint az öröklési szerződést a felperes szülei annak megkötését követően maradéktalanul teljesítették. Fizették az örökhagyó nyugdíjának felét (5.650.995 forint), megfizették a szerződés szerint egy összegben járó 225.000 forintot, az örökhagyó temetési költségét (109.400 forint) és 101.000 forint hagyatéki eljárási költséget megfizettek. Ezen túlmenően a szerződéssel lekötött ingatlant a felperes felújította, melyre alapítva a szakértő által megállapított 180.000 forint értékű szükséges költségei, valamint 1.260.000 forint hasznokkal nem fedezett költségének megtérítését igényelte.

Az alperes az öröklési szerződés megkötésekor kifizetett 225.000 forint, a 109.400 forint temetési költség és 101.000 forint közjegyzői díj tekintetében a keresetet elismerte, ezt meghaladóan annak elutasítását kérte. Hivatkozott arra, hogy 1994 januárjától – 2004 decemberéig terjedő időszakban az örökhagyó az összes átvételi elismervényben kijelentette, miszerint nyugdíja felére nem tart igényt, ami arra utal, hogy a szerződéses örökösöktől az általa igazolt összegeket vette át, továbbá ebből került kifizetésre a társasházi közös költség, valamint a felújítás költségei. 2005. évben az örökhagyó összesen 140.000 forint átvételét igazolta, nyilatkozataiból azonban annak jogcíme nem állapítható meg, ugyanez irányadó az ezt követő években történő kifizetésekre is. Hivatkozott továbbá az alperes arra, hogy a felperes az örökhagyó halálát követően kifizetett közös költséget az alperestől alappal nem kérheti, az a társasháztól igényelhető vissza. Álláspontja szerint a felperes kamatkövetelése sem alapos az adott időpontoktól, ugyanis az alperes a keresetlevél benyújtásáig nem esett késedelembe, ezért kamatot csak a keresetlevél benyújtása időpontjától köteles fizetni.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 5.768.326 forintot és ebből 4.244.326 forint után 2010. november 12-től – 2013. június 30-ig a késedelemmel érintett naptári félét megelőző félév utolsó napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű, 2013. július 1-től a kifizetésig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatát, valamint 134.031 forint perköltséget, melyből 21.501 forint az ÁFA. Az alperes a 4.244.326 forint és ennek 2010. november 12-től a kifizetésig járó Ptk. 301. § (1) bekezdésében meghatározott kamatai hagyatéki tartozásokért a **b.-i ...** hrsz. alatt felvett, természetben **b.-i H. tér 1. I/1.** számú ingatlannal és hasznaival felel. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az államnak 224.736 forint le nem rótt részkereseti illetéket, a fennmaradó le nem rótt 346.095 forint kereseti illetéket az állam viseli.

Az ítélet indokolása szerint, a kereset részben alapos. Módosított keresetében a felperes elsődlegesen hagyatéki hitelezői igény, másodlagosan az öröklési szerződés érvénytelensége okán, eredeti állapot helyreállítása jogcímén kérte az alperes marasztalását. A bizonyítékok alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes 2009. július 28-án 40.000 forintot, 2009. július 29-én 69.401 forintot fizetett az örökhagyó temetési költségére, ez összesen 109.401 forint, ami a Ptk. 677. § (1) bekezdés a) pontja szerinti hagyatéki tartozás. Ezen túlmenően 2010. március 17-én 101.000 forint közjegyzői díjat fizetett, ami a Ptk. 677. § (1) bekezdés b) pontja szerinti tartozásnak minősül. Az öröklési

szerződés alapján az örökhagyónak igazoltan 225.000 forint került megfizetésre, ami a Ptk. 677. § (1) bekezdés c) pontja alapján az örökhagyó tartozásaként hagyatéki teher.

Az öröklési szerződésben az örökösök az örökhagyó részére mindenkori nyugdíja felének megfizetésére vállaltak kötelezettséget, melyre alapítva 5.850.916 forint megtérítését igényelte. Ezzel szemben az örökhagyó részére átvételi elismervénnyel 2.148.752 forint kifizetése igazolt, a felperes további 3.502.243 forint megfizetését nem bizonyította. Az elsőfokú bíróság ezzel összefüggésben nem fogadta el a felperesnek azt az érvelését, miszerint az örökhagyó azért nyilatkozott úgy, hogy a nyugdíja felét nem kéri, mert az adóhatóságtól tartott. Emellett nem osztotta az alperesnek azt az álláspontját, miszerint az átvételi elismervények a kifizetés jogcímét nem tartalmazzák és az átadott összegekből került kifizetésre a társasházi közös költség. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján igazolt, hogy a felperes és szülei a közös költséget postai utalványon fizették, amelyen feladóként azért került az örökhagyó neve feltüntetésre, mert ő volt az ingatlan bejegyzett tulajdonosa. A bizonyítékok alapján megállapítható, hogy a felperes 1991. április hónaptól 2009. július hónapig összesen 1.660.174 forint közös költséget fizetett, míg az örökhagyó halálát követően erre további 126.900 forintot teljesített, melyből azonban a perben az alperessel szemben csak 84.600 forintot érvényesített. Nem osztotta az elsőfokú bíróság az alperesnek azt az álláspontját sem, hogy az örökhagyó halálát követő időszakra a felperes által megfizetett és perben érvényesített közös költség tőle nem követelhető, azt a felperes a társasháztól igényelheti vissza. Az alperes a Ptk. 599. § (3) bekezdése alapján ipso iure megörökölte a hagyatékk tárgyat képező ingatlant, ezért a Ptk. 361. § (1) bekezdése szerint a felperes által igényelt 84.000 forint vagyoni előnyhöz a felperes rovására jogalap nélkül jutott, amit köteles a felperesnek megtéríteni.

A felperes beruházásokkal kapcsolatos igénye tekintetében hivatkozott az elsőfokú bíróság a Ptk. 193. § (1) és (2) bekezdéseire, valamint a 194. § (1) és (2) bekezdéseinek rendelkezésére. A perben beszerzett kiegészített igazságügyi szakértő véleménye alapján megállapította, hogy a felperes jóhiszemű birtokosként végzett felújítási munkálatokat az alperes által örökölt ingatlanban. A szakvélemény szerint, az ingatlanra fordított szükséges költségek értéknövekedése 180.000 forint, a hasznokkal nem fedezett hasznos költségek jelenlegi értéke pedig 1.260.000 forint, ami összesen 1.440.000 forint.

A kifejtettek alapján az alperest terhelő hagyatéki tartozás összesen 4.244.326 forint (temetési költség: 109.400 forint, közjegyzői díj: 101.000 forint, a szerződéskor kifizetett összeg: 225.000 forint, nyugdíj: 2.148.752 forint, közös költség: 1.660.174 forint). Ezen túlmenően az alperes jogalap nélküli gazdagodás jogcímén köteles megtéríteni a felperesnek 1.524.000 forintot, amelyből 1.440.000 forint a szükséges, illetőleg hasznokkal nem fedezett költség, míg 84.000 forint az örökhagyó halála után kifizetett közös költség. A kifejtettek alapján az alperest összesen 5.768.326 forint és abból a 4.244.326 forint hagyatéki tartozás után a keresetlevél benyújtásától, azaz 2010. november 12-től a Ptk. 301. § (1) bekezdésében meghatározott késedelmi kamat megfizetésére kötelezte. A Ptk. 679. § (1) bekezdése alapján megállapította, hogy az alperes a 4.244.326 forint és annak 2010.

november 12-től járó kamata, mint hagyatéki tartozásokért a **b.-i** ... hrsz. alatt felvett, természetben **b.-i H.** tér 1. I/1. számú ingatlannal és hasznaival felel. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Ezzel összefüggésben a késedelmi kamat tekintetében utalt arra, miszerint a felperes nem igazolta, hogy az alperest a kereset indítás előtt a követelés teljesítésére felszólította volna. Ezért az alperes a keresetlevél benyújtását megelőzően késedelemben nem esett, ebből következően ezt megelőző időszakra késedelmi kamat fizetésére sem köteles. A perköltség viseléséről a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján rendelkezett. A 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint a felperes köteles megfizetni az illetékeljegyzési joga folytán le nem rótt kereseti illeték pervesztességével arányos részét, míg a fennmaradó illetéket a rendelet 14. §-a szerint, az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést. Ebben kérte, hogy kifejtett indokai alapján az ítélet tábla az elsőfokú ítéletet változtassa meg és keresetével egyezően kötelezze az alperest elsődlegesen hagyatéki hitelezői igény, másodlagosan eredeti állapot helyreállítása címén 9.247.116 forint és abból 7. 596.716 forint után 2000. június 1. napjától egyenértéki kamat, 109.400 forint után 2009. július 30-tól, 101.000 forint után 2010. március 18. napjától a Ptk. 301. § (1) bekezdése szerinti késedelmi kamat, valamint a perköltség megfizetésére.

A fellebbezés indokolása szerint, 2004-ig a rendelkezésre álló átvételi elismervények tartalmazzák, hogy az érvénytelen öröklési szerződés 3. pontja szerinti nyugdíjjogosultságára az örökhagyó nem tart igényt, az írásban rögzített okok alapján (a szerződés nem idegenekkel kötötte, nyugdíja fedezi kiadásait, ajándék). A felperes már az elsőfokú eljárás során előadta, miszerint az örökhagyó tartott attól, hogy az öröklési szerződés alapján járó plusz bevételeivel az adóhivatal előtt nem tud elszámolni. Az átvételi elismervényekkel szemben a felperes a szerződés 3. pontja szerinti fizetési kötelezettségének mindvégig eleget tett, azt a 2012. június 14-i tárgyaláson kihallgatott tanúk is megerősítették. Ezért az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokból téves következtetést vont le, amikor az örökhagyó által vezetett nyilvántartásban foglaltakkal szemben nem vette figyelembe a felperes és a tanúk nyilatkozatait, mely szerint a felperes az öröklési szerződés szerinti fizetési kötelezettségének maradéktalanul eleget tett. **K.-né I.J.** és **I.Gy.-né** 2013. augusztus 30. napján kelt nyilatkozatával szemben, **M.K.-né** vallomására alapítva nem helytálló az a következtetése, hogy az örökhagyó több alkalommal nem tartott igényt a szerződés 3. pontja szerinti nyugdíj összegének felére. **M.K.-né** az átvett összegek nagyságáról nem bírhatott tudomással, tekintettel arra, hogy azok átadásánál egy alkalommal sem volt jelen. Kizárólag azon összegek nagyságáról bírhat tudomással, amelyeket meghatalmazottként ő, vagy élettársa, dr. **V.J.** vettek át az örökhagyóhoz való továbbítás céljából. **M.K.-né** 70 éves, bírósági tárgyaláson korábban nem járt, kihallgatása közben különös tekintettel a neki szegezett kérdések stílusára több alkalommal vált zavarttá és az időmúlásra tekintettel pontos információkra nem emlékezhetett. Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság téves mérlegeléssel jutott arra a következtetésre, hogy a felperes az 5.650.995 forint összegű nyugdíj megfizetését az örökhagyó részére nem bizonyította.

A kamatkövetelés tekintetében a felperes hivatkozott az 1/2010. (VI.28.) PK véleményre, ami az érvénytelenség jogkövetkezményeiről rendelkezik. Az ebben kifejtettek szerint, a kamat, illetve a használati díj - helyes dogmatikai felfogás mellett - nem részei az érvénytelen szerződés alapján visszatérítendő pénz-, illetve dolog szolgáltatásnak, hanem ezek az eredeti állapot helyreállítása körén kívül eső olyan járulékos igények, amelyek a visszatérítendő pénz-, illetve dolog szolgáltatás adott időtartamon keresztül történő birtoklásán és használatán, mint többlethasználati tényállási elemek alapulnak. A használati díj a teljesített dolog szolgáltatás másik fél által - a szerződés érvénytelensége folytán jogalap nélkül - történő birtoklásának és használatának az ellenértéke, a kamat pedig ilyen értelemben szintén nem más, mint a visszajáró pénzzolgáltatás használati díja. Ez esetben nem késedelmi kamatról, hanem ún. egyenértéki kamatról van szó, melynek alapja a jogalap nélküli birtoklás, az érvénytelen szerződés alapján történt teljesítés következtében ugyanis, a fél jogalap nélkül birtokolja és használja a másik fél szolgáltatását. Elszámolásuk dogmatikai alapja a jogalap nélküli gazdagodás: a fél a szerződés érvénytelensége folytán jogalap nélkül birtokolt és használt szolgáltatás hasznával jogalap nélkül gazdagodna. Mindezek alapján egyenértéki kamat terheli azt, aki a szerződés érvénytelensége esetén a másik félnek visszajáró szolgáltatás birtokában volt. A felperes a kamat kezdő napját az öröklési szerződés megkötésétől az örökhagyó haláláig eltelt időszak alapján határozta meg egy közepes időpontban.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségben marasztalását kérte. A kamatszámítás tekintetében nem osztotta a felperes álláspontját, mert az alperes szükségörökös, aki 2010. évben örökölt, ezt követően indította meg a felperes a pert, ezért álláspontja szerint a felperesi kamatszámítási mód nem alkalmazható.

Tekintettel arra, hogy az ítélet ellen az alperes fellebbezést nem terjesztett elő, az alperest fizetésre kötelező (5.768.326 forint és ebből 4.244.326 forint után 2010. november 12-től fizetendő kamata) rendelkezéseket, mint az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét az ítélet tábla nem érintette.

A fellebbezés részben alapos.

Az elsőfokú bíróság a döntéshez szükséges bizonyítást lefolytatta, a bizonyítékok Pp. 206. § (1) bekezdésének megfelelő értékelésével a tényállást helyesen állapította meg, érdemi döntése és annak indokolása, a kamatkövetelés kivételével megalapozott.

Az öröklési szerződés 3. pontjának tartalmából kitűnően, a szerződéses örökösök életjáradék fizetésére vállaltak kötelezettséget, mely szerint a szerződéskötéskor egy összegben 225.000 forintot fizetnek az örökhagyónak, valamint a szerződéskötéstől kezdődően, minden hónap 10. napjáig megfizetik részére a mindenkor nyugdíjának fele összegét. A felperes alaptalanul kifogásolta a bizonyítékok mérlegelését, ami okszerű és megalapozott az örökhagyó részére kifizetett, nyugdíjához igazodó járadék mértéke tekintetében. A fellebbezési érveléssel szemben,

indokolásából kitűnően az elsőfokú bíróság a kifizetett járadékok összegét az örökhagyó átvételi elismervényei alapján állapította meg. Emellett nem **M.K.-né** vallomására, hanem az átvételi elismervényekben tett nyilatkozataira alapítva állapította meg, miszerint az örökhagyó nem tartott igényt mindenkori nyugdíja teljes felének kifizetésére. A felperes 16. sorszámú beadványa mellékleteként „az öröklési szerződés alapján megfizetett összegek” igazolására csatolta az átvételi elismervényeket tartalmazó füzet bejegyzéseinek másolatát, amelyek precízen tartalmazzák a szerződéskötést követően az örökhagyó, vagy alkalmanként a megbízottja részéről átvett összegeket. 1993 októberétől kezdően az elismervények - időnként jelenlegi nyugdíja összegének megjelölésével - tartalmazzák, hogy az örökhagyó saját elhatározásából, átmenetileg nyugdíjának teljes fele összegére nem tart igényt, melynek alkalmanként indokát is adta (nem idegenekkel kötött szerződést, nyugdíja fedezi kiadásait, ajándék). A felek a szerződési kikötéstől közös egyetértéssel eltérhetnek. Az elismervények tartalmából okszerű következtetéssel az vonható le, hogy az örökhagyó nyugdíja emelkedése ellenére, indokai alapján önként nem tartott igényt annak teljes fele összegének megfizetésére, a szerződés teljesítéseként attól kisebb összeg megtérítését igényelte, amivel egyetértve a szerződéses örökösök ennek megfelelően teljesítettek. Ezt megerősítette **M.K.-né** vallomása, mely szerint az örökhagyó nagyvonalú volt, ténylegesen kevesebb összeg teljesítését kérte a felperestől, mint ami járt volna neki. Mindezekből következően, az örökhagyó részéről a szerződés teljesítését egyes évekre általánosságban elismerő,összepszerűséget nem tartalmazó külön nyilatkozatai okszerűen a szerződéstől eltérő, a közös egyetértéssel meghatározott kisebb összegű teljesítést igazolják. Nem életszerű, okszerűtlen és bizonyítatlan a felperesnek az az állítása, miszerint az átvételi elismervényekben azért került az örökhagyó mindenkori tényleges nyugdíjának fele összege helyett kisebb összeg feltüntetésre, mert az örökhagyó attól félt, hogy az adóhivatalnak nem tud elszámolni az öröklési szerződéssel járó plusz bevételeivel. **M.K.-né** vallomásából kitűnően, az elismervényeket tartalmazó füzet a felperesnél volt, és vitte azt magával, amikor részére adta át az örökhagyónak járó járadékot. Ebből kitűnően a füzet a szerződés alapján teljesített kifizetések igazolására szolgált. A fellebbezési érveléssel szemben, a 2012. június 14-i tárgyaláson kihallgatott tanúk (**K.-né I.J., I.Gy.-né, P.Zs., R.K.**) vallomásukban annak összepszerű megjelölése nélkül, csupán általánosságban erősítették meg a szerződés teljesítését, ami az elismervények tartalmával szemben a felperes tényállításainak bizonyítására nem alkalmas.

A felperes állítását kétséget kizáróan cáfoló bizonyítékok az életjáradékok átvételét igazoló elismervények. A felperes fellebbezési érvelése szerint **M.K.-né** az örökhagyó részére a havi járadékok kifizetésénél nem volt jelen, ezért nem tudhatta, hogy milyen összegek kerültek átadásra, nevezett kizárólag azon összegekről bírhatott tudomással, amit meghatalmazás alapján ő vagy élettársa, dr. **V.J.** vettek át az örökhagyónak való továbbításra. Ebből szükségszerűen következik, hogy a meghatalmazottak a felperes által részükre ténylegesen átadott összegek átvételét igazolták. A csatolt elismervények szerint 2006 májusától az örökhagyó személyesen havi 15.000 forint járadék átvételét igazolta. A 2006. október, november, december, a 2007. január, február, március, a 2008. november, december és a 2009. január hónapokra járó

járadékot dr. **V.J.**, illetve **M.K.-né** vették át, akik szintén havi 15.000 forint átvételét nyugtázták, melyből következően részükre is ugyanaz az összeg került átadásra, mint amennyit az örökhagyó az adott időszakban személyes átvételkor igazolt. Ez a nyugdíjfolyósító kimutatása alapján jóval kevesebb, mint az örökhagyó aktuális havi nyugdíjának fele, ugyanis a kimutatás szerint nyugdíja 2006. évben októberig 86.847 forint, októbertől 87.885 forint, 2008 májusától 102.875 forint, novembertől 104.010 forint, 2009. januárban 106.875 forint volt. Emellett 2009. februártól a járadék fizetésére a felperes bizonyítékot nem csatolt. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság a kifizetett havi életjáradékok végösszegét helyesen állapította meg az átvételi elismervények alapján.

Alapos a fellebbezés a kamat tekintetében, mellyel kapcsolatos döntését az elsőfokú bíróság helytelenül alapította arra, hogy a perindítást megelőzően, fizetésre való felszólítása hiányában az alperes nem esett késedelembe. Az öröklési szerződés érvénytelenségének jogkövetkezményeként a perre alkalmazandó 1959. évi IV. törvény (továbbiakban: Ptk.) 237. § (2) bekezdése szerint meg kell téríteni a szerződés alapján teljesített és ellenszolgáltatás nélkül maradt szolgáltatások ellenértékét. Az érvénytelenség jogkövetkezményeiről szóló 1/2010. (VI.28.) PK vélemény szerint a kamat, illetve a használati díj nem részei az érvénytelen szerződés alapján visszatérítendő pénz-, illetve dologszolgáltatásnak, ezek az eredeti állapot helyreállítása körén kívül eső olyan járulékos igények, amelyek a visszatérítendő pénz-, illetve dologszolgáltatás adott időtartamon keresztül történt birtoklásán és használatán, mint többlettényállási elemen alapulnak. A kamat a visszajáró pénzzolgáltatás „használati díja”, ami ez esetben nem késedelmi kamat, hanem ún. egyenértéki kamat, dogmatikai alapja nem a késedelem, hanem a jogalap nélküli birtoklás, az érvénytelen szerződés alapján történő teljesítés következtében ugyanis a szolgáltatásban részesülő fél – a perbeli esetben az örökhagyó – jogalap nélkül birtokolta és használta a másik fél szolgáltatását, amelynek hasznával jogalap nélkül gazdagodott. Mindezekre tekintettel a felperes, a részére visszajáró pénzzolgáltatás után annak jogalap nélküli használatáért, egyenértéki kamatként jogosult a Ptk. 301. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű kamatra.

A kifejtettek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint részben megváltoztatta és az alperes kamatfizetési kötelezettségét a keresettel egyező időpontoktól felemelte. Annak mértékét a Ptk. 301. § (1) bekezdésének a 2000. évi LXXXVIII. törvény 2. §-a, a 2002. évi XXXVI. törvény 5. §-a és a 2013. évi XXXIV. törvény 10. § d) pontja szerinti módosításai alapján határozta meg. Az ítélet egyéb helytálló rendelkezéseit helybenhagyta. A felperes a másodfokú eljárásban nagyobb részt pervesztes, ezért ennek aránya figyelembevételével a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján kötelezte őt az alperes részére a másodfokú perköltség, a képviselőtével felmerült, a fellebbezési érték alapján a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése szerinti ügyvédi munkadíj áfával növelt összege megfizetésére. A 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint kötelezte továbbá a felperest az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illeték megfizetésére.

Budapest, 2016. május 12.

Fermanné dr. Polák Zita s.k.
a tanács elnöke

dr. Hegedűs Mária s.k.
előadó bíró

Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k
bíró

A

kiadmány hitelélül:
Szirmai Nikoletta bírósági ügyintéző